

รูปแบบการสร้างและแลกเปลี่ยนความรู้(SECI Model)

การวางแผนจัดการความรู้ตาม SECI Model ในงานส่งเสริมการเกษตร. ควรมีวิธีการและเครื่องมือที่สอดคล้องกับกระบวนการทั้ง ๔ ขั้นตอน ดังนี้

๑. Socialization (การแลกเปลี่ยนความรู้โดยตรง)	๒. Externalization (การแปลงความรู้ฝังลึกเป็นความรู้ชัดแจ้ง)	๓. Combination (การบูรณาการความรู้ชัดแจ้ง)	๔. Internalization (การแปลงความรู้ชัดแจ้งเป็นความรู้ฝังลึก)
<p><u>วิธีการ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * ชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practice - CoP): เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเรียนรู้ร่วมกันอย่างไม่เป็นทางการ * การเยี่ยมเยียนและแลกเปลี่ยน: ส่งเสริมลงพื้นที่เพื่อเรียนรู้จากประสบการณ์จริงของเกษตรกร * การฝึกอบรมและการสาธิตแบบมีส่วนร่วม: ที่เน้นการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เข้าร่วม * การประชุมและการสัมมนา: จัดเวทีให้ได้พบปะและแลกเปลี่ยนความรู้ * การเรียนรู้แบบพี่เลี้ยง (Mentoring): จับคู่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมที่มีประสบการณ์น้อย <p><u>เครื่องมือ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * พื้นที่พบปะทางกายภาพ: ศูนย์เรียนรู้ชุมชน แปลงสาธิต * กิจกรรมกลุ่ม: กลุ่มย่อย เวทีเสวนา * ช่องทางการสื่อสารแบบสองทาง: การสนทนา การประชุมกลุ่ม * เครือข่ายสังคมออนไลน์: กลุ่มไลน์ กลุ่มเฟซบุ๊ก สำหรับแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ 	<p><u>วิธีการ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * การถอดบทเรียน (After Action Review - AAR): สะท้อนผลการปฏิบัติงาน ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข แล้วบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร * การสัมภาษณ์เชิงลึก: สัมภาษณ์เกษตรกรผู้มีประสบการณ์หรือความรู้เฉพาะด้าน เพื่อดึงเอาความรู้ที่ซ่อนเร้นออกมา * การเล่าเรื่อง (Storytelling): เล่าเรื่องราวความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการทำการเกษตร เพื่อให้ผู้อื่นได้เรียนรู้ * การสร้างภาพและโมเดล: เพื่อแสดงกระบวนการหรือเทคนิคทางการเกษตร * การจัดทำเอกสารและคู่มือ: รวบรวมและเรียบเรียงความรู้และประสบการณ์ <p><u>เครื่องมือ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * แบบบันทึก: สำหรับถอดบทเรียน บันทึกเทคนิคหรือปัญหาที่พบ * เครื่องมือบันทึก: กล้องถ่ายรูป กล้องวิดีโอ เครื่องบันทึกเสียง * ซอฟต์แวร์และแอปพลิเคชัน: ประมวลผลค่านำเสนอ แอปพลิเคชันบันทึกข้อมูล * กระดานความรู้ (Knowledge Board): แสดงภาพ แผนผัง หรือข้อความที่สรุปองค์ความรู้ 	<p><u>วิธีการ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * การรวบรวมและจัดหมวดหมู่: เอกสาร คู่มือ ข้อมูลงานวิจัย และองค์ความรู้ต่างๆ * การสังเคราะห์และวิเคราะห์: เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่หรือแนวทางปฏิบัติที่ดีขึ้น * การพัฒนาฐานข้อมูลความรู้: ที่สามารถจัดเก็บ ค้นหา และเข้าถึงองค์ความรู้ทางการเกษตรได้อย่างสะดวก * การสร้างมาตรฐานและแนวปฏิบัติ: (Best Practices) โดยอ้างอิงจากข้อมูลและองค์ความรู้ที่สังเคราะห์แล้ว * การปรับปรุงและต่อยอดความรู้: ที่มีอยู่ให้ทันสมัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ <p><u>เครื่องมือ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * ระบบจัดการฐานข้อมูลความรู้ สำหรับจัดเก็บ ค้นหา และแบ่งปันความรู้ * ซอฟต์แวร์วิเคราะห์ข้อมูล: * เครื่องมือสร้างแผนภาพและโมเดล: โปรแกรม Visio หรือ MindManager * ระบบจัดการเอกสาร (Document Management System - DMS): * พอร์ทัลความรู้ (Knowledge Portal): ช่องทางออนไลน์สำหรับเข้าถึงองค์ความรู้และเครื่องมือต่างๆ 	<p><u>วิธีการ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * การเรียนรู้ด้วยตนเอง: สนับสนุนให้ศึกษาเอกสารความรู้ด้วยตนเอง * การฝึกปฏิบัติ: ส่งเสริมการนำความรู้ชัดแจ้งไปทดลองปฏิบัติจริงในสถานการณ์ต่างๆ * การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์: สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้จากความสำเร็จและความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน * การโค้ชและการให้คำปรึกษา: ในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ * การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้: ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง <p><u>เครื่องมือ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * สื่อการเรียนรู้: เอกสาร คู่มือ วิดีโอ สื่อออนไลน์ * แปลงทดลองและแปลงสาธิต: สถานที่สำหรับการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติจริง * เครื่องมือและอุปกรณ์: อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานจริง * ระบบติดตามและประเมินผล: ผลลัพธ์ของการนำความรู้ไปใช้ * ชุมชนออนไลน์: เว็บไซต์หรือฟอรัมสำหรับการแลกเปลี่ยนและเรียนรู้